Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer	: 2025 / 2025-243802
Raadsvergadering d.d.	: 28 oktober 2025
Portefeuillehouder	: Kees Wielstra
Programma	: (6) Iepenbiere Romte
Programmaonderdeel	: Beheer openbare ruimte
Naam opsteller	: Jan Jelle Jongsma (E-mail: j.jongsma@dantumadiel.frl)
Onderwerp	: Tractiebeheerplan gemeente Dantumadiel 2026 t/m 2029
Begrotingswijziging	: Ja

Voorgesteld raadsbesluit

De raad wordt voorgesteld de volgende besluiten te nemen:

1. Kennis te nemen van het door het college op 30 september 2025 vastgestelde “Tractiebeheerplan gemeente Dantumadiel 2026 t/m 2029”.
2. De financiële consequenties van het “Tractiebeheerplan gemeente Dantumadiel 2026 t/m 2029” verwerken in de meerjarenbegroting middels een begrotingswijziging.

Inleiding

De gemeente Dantumadiel beschikt over een divers tractiepark (bestaande uit voertuigen, werkmaterieel en gereedschappen) ten behoeve van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Met het opstellen van dit eerste tractiebeheerplan wordt integraal inzicht geboden in de huidige materieelvoorraad, inclusief afschrijvingen, vervangingsmomenten, verzekeringen en wettelijke keuringen.

Sinds de ambtelijke ontvlechting per 1 januari 2024 zijn de financiële consequenties van zowel kapitaallasten als exploitatielasten (zoals brandstof, onderhoud, belastingen en verzekeringen) helder in beeld gebracht. In de afgelopen periode vonden materieelvervangingen deels ad hoc plaats. Dit beheerplan beoogt een structurele en doelgerichte aanpak van materieelvervanging, gebaseerd op technische levensduur en investeringsbehoefte. Daarmee vormt het plan een solide basis voor toekomstbestendig materieelbeheer.

Het tractiebeheerplan wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de gemeenteraad, met het oog op structurele verwerking van de voorgestelde wijzigingen in de begroting voor het jaar 2026. Het volledige beheerplan is als bijlage toegevoegd.

Beoogd effect

Het tractiebeheerplan 2026 t/m 2029 heeft als doel een doelmatige, efficiënte en duurzame inzet van gemeentelijke tractiemiddelen te waarborgen. Dit wordt gerealiseerd door het hanteren van een integraal en actueel beheerkader dat sturing geeft aan investeringen, vervangingen, onderhoud en keuringen van het wagen- en machinepark.

Meetbare doelstellingen voor de planperiode zijn:

- **Volledige inzicht** in het materieelbestand, inclusief afschrijvingstermijnen en vervangingsmomenten.
- **Structurele actualisatie** van het investeringsplan: jaarlijks vóór 1 juli een geactualiseerd overzicht van de investeringsbehoefte voor het komende begrotingsjaar.
- **Vervangingen op basis van levensduur**: materieelvervangingen vinden plaats conform de vooraf vastgestelde technische levensduur.
- **Duurzaamheidsdoelstelling**: bij einde levensduur wordt huidig materieel vervangen door emissievrije elektrische voertuigen. Afwijking hiervan vindt uitsluitend plaats in uitzonderlijke gevallen, waarbij HVO 100 brandstof als fossielvrij alternatief gewenst is.
- **Efficiëntie in aanbesteding**: alle vervangingen worden voortaan tijdig aanbesteed conform de geldende inkoopprocedures met bijbehorende doorlooptijd.

Door het machinepark op sterkte te brengen en het beheerplan als sturingsinstrument te hanteren, ontstaat een betrouwbaar en overzichtelijk fundament voor besluitvorming binnen de alle betrokken teams van de ambtelijke organisatie. Het plan ondersteunt daarmee niet alleen operationele continuïteit, maar ook strategische planning en begrotingsdiscipline richting 2030.

Argumenten

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

Het beheerplan biedt een overzicht van het huidige gemeentelijke materieel (voertuigen, machines en gereedschappen). Deze inventarisatie vormt een feitelijke weergave van de bestaande situatie. Aansluitend worden relevante beheeraspecten toegelicht, zoals afschrijvingstermijnen, onderhoudsfrequentie, brandstof-verbruik en verzekeringsstructuur. Tevens bevat het plan strategische kaders voor materieelvervanging, waarbij duurzaamheid, doelmatigheid en financiële haalbaarheid als leidende principes gelden.

Het beheerplan sluit aan op eerder vastgestelde beleidsdocumenten voor de openbare ruimte, waarin onderhoudsniveaus zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Structurele investeringen in het wagenpark en materieel zijn essentieel om het beheer en onderhoud zoveel mogelijk in eigen beheer te kunnen uitvoeren.

1.2 Duurzaamheid

Sinds 2014 zet de gemeente actief in op de verduurzaming van het wagenpark door de inzet van voertuigen op alternatieve brandstoffen, zoals aardgas en elektriciteit. Deze koers wordt voortgezet, waarbij emissievrije elektrische voertuigen de standaard vormen. Afwijking hiervan vindt uitsluitend plaats in uitzonderlijke gevallen.

Gezien de aard van de werkzaamheden zijn niet alle duurzame voertuigvarianten momenteel geschikt. Daarnaast vormt de beperkte laadcapaciteit van het elektriciteitsnet een knelpunt. In sommige gevallen moet worden teruggevallen op dieselvoertuigen met HVO100 brandstof als fossielvrij alternatief. Indien een duurzame voertuigvariant technisch en financieel haalbaar is, heeft deze altijd de voorkeur.

2.1 Een reële begroting vaststellen conform het afschrijvingsbeleid

In het kader van PPN ’26 zijn vervangingsverzoeken voor materieel en gereedschappen ingediend vanwege het bereiken van einde technische levensduur. Vervangingen zijn gebaseerd op de technische staat, functionaliteit en duurzaamheid van de tractiemiddelen. Het tractiebeheerplan biedt een meerjarige financiële prognose van kapitaallasten en exploitatiekosten over een periode van acht jaar. Voortaan wordt het tractiebeheerplan vierjaarlijks vastgesteld en geactualiseerd.

De huidige exploitatielasten zijn herzien op basis van recente inzichten, wat heeft geleid tot begrotingswijzigingen en een realistische financiële basis voor de komende jaren. Het vervangingsoverzicht is afgestemd op het wettelijk kader, conform het “Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten” (BBV) en de “Financiële verordening Dantumadiel 2023”. Laatstgenoemde verordening wordt momenteel herzien.

Door het beheerplan periodiek te actualiseren, worden vervangingsinvesteringen en exploitatiekosten tijdig en adequaat opgenomen in de meerjarenbegroting. Jaarlijks vindt bijstelling plaats binnen de P&C-cyclus indien nodig.

Kanttekeningen en risico’s

1.1 Raakvlakken met andere beleidsplannen

Het tractiebeheerplan fungeert als een ondersteunend instrument binnen het bredere kader van door de gemeenteraad vastgestelde beleidsplannen. In het kapitaalgoederenbeleid zijn bijvoorbeeld de gewenste kwaliteitsniveaus voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte vastgelegd. Om deze doelstellingen met eigen personeel en middelen te realiseren, is het essentieel dat het huidige materieel en gereedschap goed onderhouden en operationeel blijven. Het beheerplan is feitelijk een voorzetting van de huidige ingezette beleidslijn.

2.1 Investeren in veilig, gecertificeerd en bedrijfszeker materieel

Het tractiebeheerplan is opgesteld met als doel inzicht te bieden in de werkelijke kosten van alle tractiemiddelen binnen de organisatie. Sinds 2014 is het beleid gericht op het realiseren van een zo duurzaam mogelijk wagen- en machinepark. In de komende periode zullen meerdere tractiemiddelen het einde van hun technische levensduur bereiken en dienen deze te worden vervangen.

Deze vervangingsopgave is noodzakelijk om als werkgever te kunnen beschikken over betrouwbaar materieel dat voldoet aan de geldende wettelijke keuringseisen. Hoewel tijdige vervanging leidt tot hogere kapitaallasten, draagt het bij aan lagere exploitatiekosten door afname van reparatiekosten. Tevens zijn moderne machines doorgaans efficiënter in gebruik, wat leidt tot lagere brandstofkosten.

Financiën

De vervangingsinvesteringen voor 2026 zijn reeds bij de perspectiefnota verwerkt in de begroting van 2026. Middels de begrotingswijziging worden ook de vervangingsinvesteringen 2027 e.v. en de bijbehorende kapitaallasten in de meerjarenbegroting verwerkt (zie tabel onderstaande). De vervanging van de

gemotoriseerde gereedschappen en de investeringen 2027 e.v. kleiner dan € 10.000,- worden ook in de meerjarenbegroting verwerkt middels de begrotingswijziging. De wijzigingen in de overige exploitatielasten (brandstofkosten, verzekering, etc.) zijn in de 2e turap 2025 structureel verwerkt.

In totaal heeft de begrotingswijziging het volgende effect op de begroting:

	2025	2026	2027	2028	2029
Begrotingswijziging - kapitaallasten				€ -15.172	€ -23.658
Begrotingswijziging - vervangen gereedschappen			€ -37.250	€ -26.750	€ -38.000
Totaal	**€ -**	**€ -**	**€ -37.250**	**€ -41.922**	**€ -61.658**

In onderstaande grafiek de totale vervangingsinvesteringen per jaar van 2026-2033.

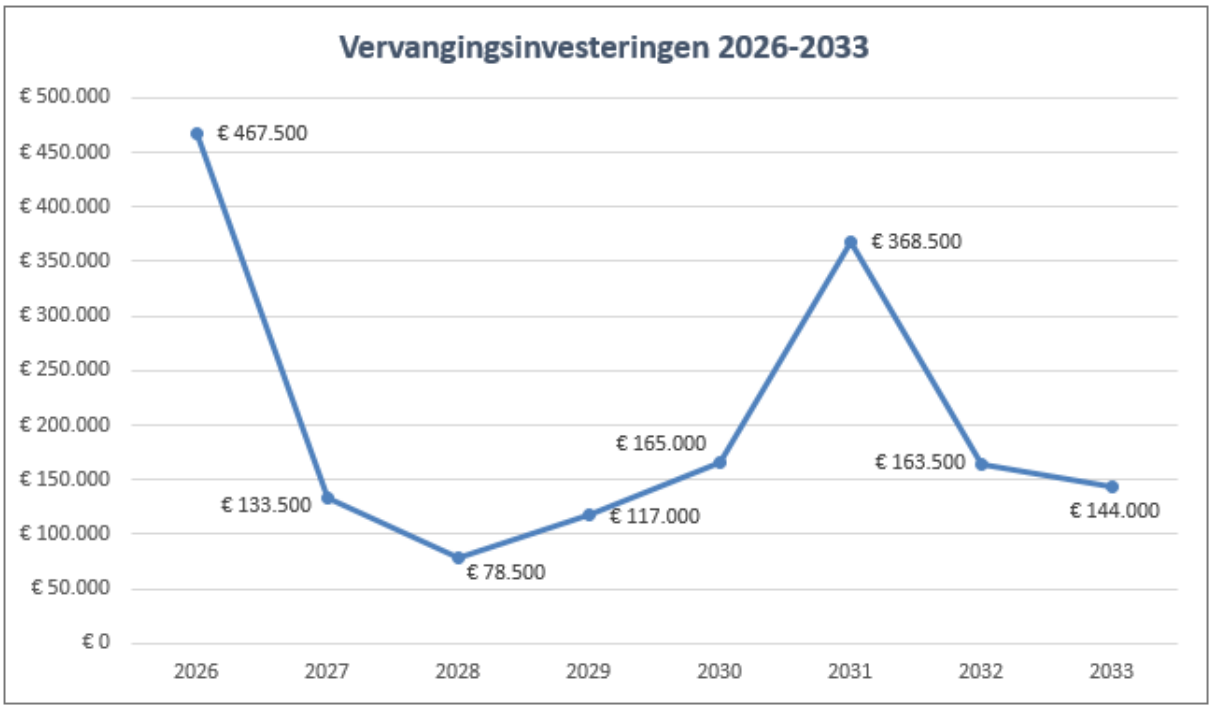

De vervangingsinvesteringen voor 2026 zijn reeds bij de perspectiefnota verwerkt in de begroting van 2026. Middels de begrotingswijziging worden ook de vervangingsinvesteringen en bijbehorende kapitaallasten in de meerjarenbegroting verwerkt. De vervanging van de gemotoriseerde gereedschappen en de investeringen kleiner dan € 10.000,- worden ook in de meerjarenbegroting verwerkt middels de begrotingswijziging. De wijzigingen in de overige exploitatielasten (brandstofkosten, verzekering, etc.) zijn in de 2e turap 2025 structureel verwerkt.

Vervolg en planning

Na vaststelling van het tractiebeheerplan ontstaat er helderheid over de vervangingsmomenten van bedrijfswagens, werkmaterieel en gereedschappen. Dit biedt de mogelijkheid om het vervangingsproces gestructureerd en planmatig vorm te geven.

Op basis hiervan kunnen de financiële consequenties definitief verwerken in de meerjarenbegroting, met inzicht in de benodigde vervangingsinvesteringen voor de periode 2026 tot en met 2029. De ambtelijke organisatie kan hierdoor tijdig anticiperen op de vervangingsopgave door het vroegtijdig opstarten van aanbestedings- en inkoopprocedures.

Communicatie + Participatie

Het tractiebeheerplan 2026 t/m 2029 dient als een intern ondersteunend instrument voor medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering en planning van materieelbeheer. De bijbehorende stukken worden via iBabs beschikbaar gesteld ten behoeve van de behandeling in de raadsvergadering. Aangezien het plan primair gericht is op interne processen en operationele sturing, is nadere externe communicatie hierover niet noodzakelijk.

Bijlagen

Tractiebeheerplan gemeente Dantumadiel 2026 t/m 2029.

Damwâld, 30 september 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de secretaris, R.G. Dijksterhuis

de burgemeester, drs. A. Haga

Raadsbesluit

2025 / 2025-243802

De raad van de gemeente Dantumadiel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 30 september 2025;

gelet op het bepaalde in de artikelen “Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)” en de “Financiële verordening Dantumadiel 2023”.

Besluit:

1. Kennis te nemen van het door het college op 30 september 2025 vastgestelde “Tractiebeheerplan gemeente Dantumadiel 2026 t/m 2029”.
2. De financiële consequenties van het “Tractiebeheerplan gemeente Dantumadiel 2026 t/m 2029” verwerken in de meerjarenbegroting middels een begrotingswijziging.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering d.d. 28 oktober 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
M. Jonker	drs. A. Haga